وضعیت نابسامان قیمت‌ها در بازار مصالح ساختمانی

دبیر انجمن تولیدکنندگان بتن آماده، از بحران جدی در بازار سیمان خبر داد و گفت: افزایش بی‌رویه قیمت سیمان و کاهش عرضه آن، رکود بخش مسکن را سنگین‌تر می‌کند.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، «محمدحسین رئیسی» در نشستی خبری اظهار کرد: بر اساس آمار بورس کالا در یک ماه اخیر، قیمت سیمان تقریباً دو برابر شده و میزان عرضه آن به نصف کاهش یافته است. در بازار آزاد، هر تن سیمان تا پنج میلیون تومان نیز به فروش می‌رسد.

وی ادامه داد: این در حالی است که هنوز فصل گرم سال آغاز نشده، اما بسیاری از کارخانه‌های تولید بتن به‌ناچار تعطیل شده‌اند. سایر واحدها نیز با ظرفیت یک‌سوم یا یک‌چهارم در حال فعالیت هستند و در صورت تداوم این وضعیت، به‌زودی آن‌ها نیز تعطیل خواهند شد.

دبیر انجمن تولیدکنندگان بتن آماده کمبود برق و سهمیه‌بندی آن را از دیگر عوامل مؤثر در این بحران دانست و گفت: سهمیه برق صنایع کاهش یافته و این مسئله تولید را با اخلال جدی مواجه کرده است.

رئیسی با استناد به آمار برخی کارخانه‌های بزرگ سیمان گفت: تولید سیمان شاهرود در فروردین ماه ۲۰ هزار تن بود که اکنون به هشت هزار تن کاهش یافته است. سیمان ساوه از ۲۵ هزار تن به ۹ هزار تن رسیده، فیروزکوه از ۱۵ هزار تن به ۷۵۰۰ تن و سیمان شمال از ۱۵ هزار تن به هفت هزار تن کاهش یافته‌اند.

دبیر انجمن تولیدکنندگان بتن آماده با بیان اینکه این کاهش چشمگیر تولید زنگ خطری جدی برای صنعت ساخت‌وساز است با اشاره به سوءاستفاده از کدهای بورسی توضیح داد: در حال حاضر، نسبت ورود و خروج برای کدهای بورسی رعایت نمی‌شود. برخی افراد سیمان را چند ماه پیش با قیمت پایین خریداری کرده‌اند، اما آن را از کارخانه خارج نکرده‌اند. اکنون قصد دارند همان محموله را با قیمت چندبرابری وارد بازار کنند.

به گفته رئیسی، طبق قانون، باید ۸۰ درصد سیمان خریداری‌شده از بورس، ظرف یک هفته از کارخانه خارج شود، اما این قانون رعایت نمی‌شود.

وی همچنین تاکید کرد: در گذشته برای دریافت کد بورسی باید مجوزهای لازم ارائه می‌شد، اما اکنون هر فردی می‌تواند به‌راحتی کد بگیرد و خرید انجام دهد. این روند باعث جولان دلالان در بازار شده و سال سرمایه‌گذاری در تولید، به سال تسلط واسطه‌گران تبدیل شده است.

دبیر انجمن تولیدکنندگان بتن آماده در ادامه خواستار نظارت فوری بر کدهای بورسی و اعمال نسبت ورود به خروج شد و هشدار داد: اگر برای این بحران چاره‌اندیشی نشود، صنعت ساختمان وارد یک رکود شدید خواهد شد.

رئیسی با ارائه آمار دقیق قیمت‌ها گفت: قیمت هر تن سیمان فله‌ای هگمتان در ۱۸ فروردین یک میلیون و ۵۱۷ هزار تومان بود، اما در ۲۲ اردیبهشت به دو میلیون و ۹۱۸ هزار تومان رسید. یعنی تنها در یک ماه، قیمت آن تقریباً دو برابر شده است. قیمت سیمان شمال نیز از یک میلیون و ۶۷۹ هزار تومان در فروردین به سه میلیون و ۱۸۳ هزار تومان در اردیبهشت افزایش یافته است.

وی خاطرنشان کرد: در استان تهران حدود ۲۰۰ واحد تولید بتن آماده فعال بود که تاکنون یک‌سوم آن‌ها تعطیل شده‌اند. اگر اولویت به کدهای بورسی مصرف‌کننده واقعی و صنایع داده نشود، این روند تعطیلی ادامه خواهد داشت.

نرخ تورم سالانه مصالح ساختمانی به ۳۰ درصد رسید

از سوی دیگر درصد تغییرات شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران در چهار فصل منتهی به پایان زمستان ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۳۰ درصد بوده است که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۲۶ و چهار دهم درصد) به میزان سه و شش دهم واحد درصد افزایش داشته است.

همچنین در فصل زمستان۱۴۰۳ شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به فصل قبل ۱۱ و هفت دهم درصد، نسبت به فصل مشابه سال قبل ۳۷ و ۹ دهم درصد افزایش داشته است.

در فصل زمستان ۱۴۰۳ درصد تغییرات شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به فصل قبل(تورم فصلی) ۱۱ و هفت دهم درصد بود که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (سه و ۹ دهم درصد) یعنی هفت و هشت دهم واحد درصد افزایش داشته است.

در این فصل، در بین گروه‌های اجرائی، بیشترین تورم فصلی با ۲۳ و سه دهم درصد مربوط به گروه اجرائی «گچ وگچکاری» است، و کمترین تورم فصلی با دو و هشت دهم درصد مربوط به گروه اجرائی «شیشه» است.

در فصل زمستان ۱۴۰۳ درصد تغییرات شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۳۷ و ۹ دهم درصد بود که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۳۱ و شش دهم درصد) یعنی شش و سه دهم واحد درصد افزایش داشته است.

جدول نرخ سکه، ارز و بورس

نوع سکه	قیمت بازار (به تومان)
سکه تمام طرح جدید	۷۳/۵۰۰/۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۶۹/۷۰۰/۰۰۰
نیم سکه	۴۴/۹۰۰/۰۰۰
ربع سکه	۲۴/۹۰۰/۰۰۰
گرمی	۱۳/۸۰۰/۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۶/۴۵۲/۳۰۰
نوع ارز	
دلار(توافقی)	۷۰/۴۲۳
یورو(توافقی)	۷۹/۶۱۸
پوند	۸۵/۱۲۲
لیر ترکیه	۱/۶۲۴
درهم امارات	۱۶/۳۶۸
هزار دینار عراق	۴۹/۲۸۸
بورس	
شاخص کل بورس تهران	۳/۲۳۶/۹۴۳
شاخص کل هموزن	۹۷۲/۹۸۳

نیازمندی های کیهان

آگهی‌های مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی خودرو سواری پژو پارس TU۵ به شماره پلاک ۳۷۶ ی ۹۹- ایران ۳۴ به رنگ سفید مدل ۱۴۰۱ و شماره موتور ۱۳۹B۰۲۸۱۲۶۱ و شماره شاسی NAAN۱۱FE۳NH۸۷۶۷۵۳ مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز(شناسنامه) خودرو وانت سیستم سایپا تیپ ۱۵۱ مدل ۱۴۰۳ برنگ سفید شماره موتور M۱۳/۶۶۸۰۰۲۷ شماره شاسی NAS۴۵۱۱۰۰R۴۹۹۶۰۸۶ شماره پلاک ایران ۸۳-۸۳۸ ط ۵۹ به نام زهرا قاسمی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است. بندرعباس

برگ سبز خودرو سواری هاچ‌بک پژو PAT ۲۰۷iTU۵ به شماره پلاک ۱۱۲ ب ۳۳- ایران ۱۴ به رنگ مشکی‌متالیک‌مدل ۱۴۰۴ و شماره موتور ۱۸۵B۰۱۱۶۹۶۱ و شماره شاسی NAAR۴۳H۵ESDH۶۴۰۸۰ مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

شواهد میدانی و داده‌های آماری درباره تاب‌آوری اقتصاد ایران در برابر تحریم‌ها

شواهد میدانی و داده‌های اقتصادی نشان می‌دهد که اقتصاد ایران وارد مرحله‌ای از تاب‌آوری در برابر تحریم‌ها شده است؛ مرحله‌ای که حتی در صورت تداوم تحریم‌های ظالمانه آمریکا نیز می‌تواند ثبات نسبی خود را حفظ کند.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، در شرایطی که مذاکرات ایران و آمریکا هنوز به نتیجه‌ای قطعی نرسیده است، نگرانی‌هایی در برخی محافل داخلی و بین‌المللی نسبت به آینده اقتصاد ایران مطرح می‌شود. با این حال، بررسی روند سال‌های اخیر نشان می‌دهد که اقتصاد ایران با تداوم تحریم نه‌تنها از هم نمی‌پاشد، بلکه به مرحله‌ای از «اشباع تحریمی» رسیده و سازوکار ادامه مسیر در چنین شرایطی را نیز آموخته است.

بررسی داده‌های آماری منتشرشده از سوی فایننشال‌تایمز نشان می‌دهد که صادرات نفت ایران طی سال‌های اخیر، علی‌رغم اعمال شدیدترین تحریم‌ها پس از سال ۱۳۹۷، نه‌تنها متوقف نشده بلکه به سطوح بالایی بازگشته است.

در نمودار میزان صادرات نفت ایران در شش سال گذشته (۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴)، افت قابل‌توجهی در سال‌های ابتدائی بازگشت تحریم‌ها دیده می‌شود، اما از سال ۲۰۲۱ به بعد، روندی صعودی آغاز شده و در سال ۲۰۲۳ و ابتدای ۲۰۲۴، صادرات نفت به سطح بیش از یک و نیم میلیون بشکه در روز رسیده است. این در حالی است که چنین سطحی از صادرات، در سال‌های قبل از تحریم نیز کم‌سابقه بوده است.

این داده‌ها گویای یک واقعیت مهم هستند که تهران توانسته است راه‌های پایداری برای فروش نفت در شرایط تحریم پیدا کند.

استفاده از مشتریان جایگزین، حمل‌ونقل مخفیانه، فروش غیررسمی، تسویه‌حساب‌های غیردلاری و همکاری با کشورهایی که زیرساخت‌ها و اراده عبور از تحریم‌های آمریکا را دارند، از جمله مهم‌ترین ابزارهایی بوده که ایران طی این سال‌ها به‌کار گرفته است.

در نتیجه، به‌خلاف تصوری که صادرات نفت را تماماً در گروی رفع تحریم‌ها می‌داند، عملکرد میدانی ایران ثابت کرده است که تحریم‌ها، اگرچه هزینه‌زا هستند، اما دیگر مانع مطلق نیستند.

کاهش وابستگی به نفت

کامی بلند در بی‌اثر کردن تحریم‌ها

یکی از مهم‌ترین ابزارهای تحریمی علیه ایران، فشار بر صادرات نفت و در نتیجه، کاهش درآمدهای ارزی دولت بوده است، اما در سال‌های اخیر، ساختار بودجه‌ای ایران دچار تحول قابل‌توجهی شده است که این ابزار فشار را تا حدی بی‌اثر کرده است.

بر اساس آمارهای رسمی، در زمان حاضر بیش از نیمی از بودجه سالانه کشور از محل درآمدهای مالیاتی تأمین می‌شود، به‌بیان دقیق‌تر سهم مالیات در منابع عمومی بودجه به بالای ۵۵ درصد رسیده و سهم درآمدهای نفتی به کمتر از ۳۰ درصد کاهش یافته است.

درواقع شفاف‌تر شدن پایه‌های مالیاتی و افزایش ظرفیت اخذ مالیات از بخش‌های مختلف، ولو تدریجی و ناقص، حرکتی در جهت مقاوم‌سازی اقتصاد در برابر فشارهای خارجی است.

تاب‌آوری صادرات غیرنفتی

یکی دیگر از اهداف اصلی تحریم‌ها، محدود کردن دسترسی ایران به منابع ارزی از طریق جلوگیری از صادرات غیرنفتی به‌ویژه در حوزه‌های استراتژیک مانند پتروشیمی و فلزات اساسی (فولاد، مس، آلومینیوم و...) بوده است، اما روند صادرات غیرنفتی طی سال‌های اخیر، خلاف این هدف‌گذاری را نشان می‌دهد.

داده‌های بانک مرکزی بیانگر این واقعیت است که صادرات غیرنفتی ایران نه‌تنها متوقف نشده بلکه روندی رو به رشد داشته است، به‌ویژه در سال‌های اخیر که فشار تحریم‌ها در اوج بوده است.

محصولات پتروشیمی به‌دلیل ماهیت ترکیبی و گستردگی شبکه‌های صادراتی، عملاً از رصد و تحریم کامل خارج‌اند. این محصولات قابلیت بازصادرات، تغییر برچسب، و استفاده در فرآیندهای واسطه‌ای را دارند که آن‌ها را برای تحریم‌گران غیرشفاف و برای خریداران بین‌المللی قابل دسترس نگه می‌دارد.

در حوزه صادرات فلزات اساسی نیز، بازار جهانی نیاز مبرمی به محصولاتی مانند فولاد و مس دارد، بنابراین، به‌خلاف نفت که بازار آن تحت کنترل شدید قرار گرفته است، این محصولات به‌طور نسبی از تحریم‌ها مصون مانده‌اند.

در حالی که مذاکرات میان ایران و ایالات متحده همچنان در مسیر نامعلوم و پرنوسانی حرکت می‌کند، بسیاری از تحلیلگران بر ضرورت پیگیری مسیر دیپلماتیک برای رفع تحریم‌ها تأکید دارند.

با این حال، آنچه در سال‌های اخیر به‌ویژه پس از اعمال شدیدترین تحریم‌ها علیه ایران از سال ۱۳۹۷ تاکنون رخ داده است، نشان می‌دهد که اقتصاد ایران به مرحله‌ای از تطبیق ساختاری با شرایط تحریمی رسیده است.

بررسی روندهای صادرات نفتی و غیرنفتی، سهم فزاینده درآمدهای مالیاتی در بودجه، و تثبیت برخی شاخص‌های کلان اقتصادی، همگی حکایت از آن دارند که زیرساخت‌های مقاومتی در اقتصاد ایران شکل گرفته و تجربه عبور از تحریم، به دانشی راهبردی در سطوح تصمیم‌گیری و بنگاه‌های اقتصادی تبدیل شده است.

با این اوصاف، کارشناسان معتقدند در صورتی که مذاکرات به نتیجه‌ای ملموس منتهی نشود، اقتصاد ایران لزوماً با یک شوک جدید و عمیق مواجه نخواهد شد. بر این اساس، سیاست‌گذار اگر بتواند عوامل روانی و انتظارات عمومی را به‌درستی مدیریت کند، بازارها وارد فاز بی‌ثباتی نمی‌شوند و اقتصاد کشور مسیر فعلی خود را هرچند کندتر ادامه خواهد داد.

در حقیقت، تحریم‌ها اکنون تأثیر روانی‌شان را تا حد زیادی از دست داده‌اند و اقتصاد ایران در بخش حقیقی، خود را با شرایط محدودکننده وفق داده است، اما این واقعیت، از ضرورت تلاش برای رفع تحریم‌ها نمی‌کاهد، چرا که تعامل با جهان و بهره‌گیری از فرصت‌های بین‌المللی می‌تواند ضریب رشد را به‌مراتب افزایش دهد و تصمیم‌گیری در این میان، نیازمند ترکیب هوشمندانه دیپلماسی فعال و مدیریت اقتصادی درون‌زا است.

بدون توجه به قیمت جهانی و نرخ ارز در داخل تصویب شد

قیمت خرید تضمینی گندم فقط ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان!

سرویس اقتصادی-

قیمت خرید تضمینی گندم، بدون توجه به قیمت جهانی و نرخ ارز در داخل و به بهای کیلویی ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان تصویب شد!

به گزارش خبرنگار ما، در حالی‌که قیمت جهانی هر تن گندم بیش از ۵۰۰ دلار (کیلویی بیش از ۳۵ هزار تومان با نرخ ارز توافقی) است و چند ماه از تعیین نرخ ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومانی گذشته و در این مدت نرخ دلار آزاد از حدود ۶۰ هزار تومان به بیش از ۸۰ هزار تومان (هر کیلوگرم گندم با نرخ آزاد بیش از ۴۰ هزار تومان است) رسیده، سخنگوی دولت در مورد مصوبات دیروز هیئت دولت گفت: قیمت خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم معمولی ۲۰۵ هزار ریال و گندم دورم ۲۱۰ هزار ریال تصویب شد. قیمت گندم صنف و صنعت ۲۱ هزار و ۷۷۰ تومان و قیمت آرد ماکارونی ۱۷ هزار تومان تعیین شد.

خودکفایی گندم؛ نتیجه قیمت‌گذاری مناسب

قاسم پیشه‌ور؛ رئیس پیشین اتاق اصناف ایران و کارشناس حوزه کشاورزی در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر با اشاره به خرید تضمینی گندم، گفت: در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ کشاورزان ۱۲ میلیون تن گندم تحویل دولت دادند و تقریباً ۱۵ تا ۱۶ میلیون تن در سطح مزارع کشور گندم تولید شد.

وی با بیان اینکه عمده افزایش این محصول استراتژیک در سال زراعی گذشته به قیمت خرید تضمینی گندم برمی‌گشت، افزود: در سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ نظر شورای قیمت‌گذاری بر این بود که قیمت گندم بالای ۲۳ هزار تومان در هر کیلوگرم باشد، اما با توجه به اعتباری که برای آن تخصیص داده شد که رقم ۲۵۰ هزار میلیارد تومان است مبلغ ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد.

کارشناس حوزه کشاورزی افزود: تکمیل زیرساخت‌های کشت در تولید محصولات هم نقش مهم دارد. سال گذشته به لحاظ زیرساختی تأمین کود در زمان مورد نیاز بهره‌وری محصولات کشاورزی از جمله گندم را افزایش داد اما امسال در زمان پنجه‌زنی گندم متأسفانه کشاورزان با کمبود کود اوره مواجه بودند. پیشه‌ور با اشاره به ضرورت اصلاح قیمت خرید تضمینی گندم، گفت: انتظار داریم و پیشنهاد هم داده‌ایم که شورای قیمت‌گذاری تجدیدنظری در قیمت گندم در سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ داشته باشد. وی یادآور شد: در زمان تعیین قیمت گندم از سوی شورای قیمت‌گذاری و مصوب شدن آن، اعلام شد بیمه تمام خطر این کالای اساسی برعهده دولت است؛ اما زمانی که برنامه پنج ساله هفتم ابلاغ شد موضوع برعهده کشاورز گذاشته شد؛ به اضافه اینکه از زمان اعلام قیمت گندم در مهرماه تا امروز نرخ ارز افزایش یافته است.

ضرورت حفاظت قاطع از خودکفایی گندم

کارشناس حوزه کشاورزی افزود: پیش‌بینی می‌شود امسال تولید گندم به ۱۰ میلیون تن برسد؛ به دلیل اینکه در زمان پنجه زنی گندم کود اوره تأمین نشد. اگر در قیمت گندم تجدیدنظر نشود کشاورزان مثل سنوات قبل ناچار هستند برای جبران خسارت خود گندم را یا انبار کنند یا تبدیل به علوفه. این امر آسیب جدی برای محصولات استراتژیک کشور به دنبال دارد.

گفتنی است، از دست رفتن خودکفایی گندم، باید تخلفی نابخشودنی تلقی شود. این امر خسارت بار، با هیچ توجیهی همچون کم آبی و... پذیرفتنی نیست؛ چرا که اولویت اول کشت در کشور، این محصول است. بنابراین، نمایندگان مجلس، مسئولان دولتی، امنیتی و قضائی باید روی این مسئله حساس باشند و اهمال‌کاران را بازخواست کنند.

با قیمت کیلویی ۴۶۰ هزار تومان صورت می‌گیرد

وعده خرید حمایتی گوشت گوساله از هفته آینده

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام کشور از آغاز خرید حمایتی گوشت گوساله منجمد از هفته آینده خبر داد و افزود: نرخ خرید این محصول دامی، ۴۶۰ هزار تومان تصویب شده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، محسن سلامی، وضعیت ذخایر کالاهای راهبردی را مطلوب دانست و افزود: براساس مصوبه اردیبهشت ماه شورای قیمت گذاری محصولات کشاورزی، نرخ خرید حمایتی هر کیلوگرم گوشت گوساله منجمد شیرین بسته‌بندی پنج تکه ۴۶۰ هزار تومان تصویب شده است.

او با یادآوری اینکه هنوز این مصوبه برای اجرا ابلاغ نشده است از آغاز قطعی خرید حمایتی گوشت گوساله منجمد از هفته آینده خبرداد و یادآور شد: میزان خرید حمایتی گوشت گوساله در هر استان توسط معاونت امور دام وزارت جهاد کشاورزی تعیین و ابلاغ خواهد شد.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام کشور، این اقدام را با هدف حمایت از تولیدکنندگان داخلی دانست و یادآور شد: پیش از این نرخ مصوب برای هر کیلوگرم از این محصول برای مصرف کنندگان ۳۵۰ هزار تومان بود.

سلامی با یادآوری اینکه خرید حمایتی هر کیلوگرم مرغ از تولیدکنندگان با نرخ ۹۸ هزار تومان همچنان انجام می‌شود، نرخ پیشین فروش هر کیلوگرم مرغ منجمد برای مصرف کنندگان را ۶۰ هزار و ۷۰۰ تومان اعلام کرد و افزود: قرار است مرغ منجمد ۱۰ درصد زیر قیمت تمام شده مرغ گرم درب کشتارگاه عرضه شود.

او درباره خرید حمایتی تخم مرغ مازاد از تولید کنندگان یادآور شد: تاکنون در دو مرحله این کار انجام شده اما هنوز مصوبه جدیدی در این خصوص ابلاغ نشده است. سردخانه مورد نیاز نگهداری تخم مرغ در اختیار تولیدکنندگان قرار گرفته است. ضمن اینکه نهاده‌های صنعت طیور در حال بارگذاری در سامانه است و اقدامات اولیه برای آغاز توزیع آن در دست انجام است.

ادامه هشدارها به حذف ارز ترجیحی گوشت

خرید حمایتی گوشت گوساله در حالی است که هشدارها درباره تبعات حذف ارز ترجیحی گوشت ادامه دارد. «مهدی ناظری»؛ کارشناس حوزه کشاورزی در یادداشتی برای خبرگزاری مهر نوشت: حذف ارز ترجیحی از واردات گوشت قرمز هر چند به دلیل کاهش ۳۰ درصدی منابع ارز ترجیحی از سوی سازمان برنامه و بودجه در حال کلید خورده است، اما تبعات تورمی دارد و به قیمت کوچک‌تر شدن سفره محقر ملت و افزایش قیمت گوشت از جیب مصرف‌کننده تمام می‌شود.

گفتنی است، قیمت تمام شده گوشت در داخل کشور بیش از نرخ جهانی است که یک دلیل آن، وارداتی بودن نهاده‌های دامی و دلیل دیگر بی‌توجهی به گسترش دامداری‌های کوچک روستایی و عشایری است که هزینه‌های کمتری نسبت به دامداری‌های صنعتی دارد. بنابراین کشور باید در تولید نهاده‌های دامی به خودکفایی ۹۰ درصدی برسد و به گسترش دامداری‌های روستایی و عشایری، کمک کند.

فعال حوزه کار:

به کارگیری اتباع خارجی در بازار کار کشور هدفمند و بر اساس قانون باشد

فعال حوزه کار پیشنهاد کرد: حضور اتباع خارجی در بازار کار کشور، باید ساماندهی شده و از آنها به طور قانونی و هدفمند استفاده شود.

حمید نجف در گفت‌وگو با ایسنا، بر ضرورت ساماندهی اتباع خارجی در کشور تاکید کرد و افزود: حضور اتباع خارجی در سال‌های اخیر و افزایش ورود غیرقانونی آنها به بازار کار ایران و پاره‌ای ملاحظات امنیتی و اجتماعی تاثیرگذار بوده است. از یکسو نیازمند استفاده بهینه از نیروی کار خارجی هستیم و از سویی برای جلوگیری از تاثیر منفی و مخرب حضور اتباع بر فرصت‌های شغلی داخلی به ویژه در بخش کارگری باید تمهیدات لازم را در پیش گیریم.

وی ادامه داد: یکی از بزرگ‌ترین وظایف مغفول مانده در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مدیریت و نظارت صحیح بر بازار کار کشور است. اگر نظارت دقیقی بر بازار کار ایران صورت گیرد می‌توانیم با هر نوع چالشی در این فضا بموقع برخورد و در جهت رفع آن اقدام کنیم. فعال حوزه کار ادامه داد: متاسفانه برخی مسائل از جمله بنگاه‌داری باعث شده تا ذهنیت مدیران به ویژه در لایه‌های میانی از اهداف اصلی دور شود. در حالی که امروز معضل اتباع خارجی به یک چالش ملی در بخش‌های مختلف تبدیل شده و چگونگی عبور از این مسئله، نیازمند عزم و اراده جدی مسئولان و انجام اقدامات اساسی است.

گفتنی است، اتباع غیرقانونی باید از ایران خارج شوند؛ به سوی کشور خودشان یا کشوری دیگر. حضور اتباع قانونی افغانستانی در کلانشهرها، مراکز استان‌ها، شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰ هزار نفر و حتی حاشیه این شهرها تا آنجا که امکان دارد محدود شود. برخی شهرهای کوچک و روستاهای ایران با کمبود نیروی کار مواجه هستند. ضمن اینکه آن دسته از مشاغل که ایرانی‌ها انجام نمی‌دهند یا در آن بازدهی سطح پایینی دارند بهتر است به اتباع خارجی واگذار شود.

کنترل واردات کالاهای مشابه تولید داخل با ابزار تخصیص ارز

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: وزارت صمت با استفاده از ابزارهایی نظیر تخصیص ارز، به‌طور جدی از ورود کالاهایی که مشابه آن‌ها در داخل کشور تولید می‌شود، جلوگیری می‌کند.

به گزارش خبرنگار مهر، با ابلاغ قانون برنامه هفتم توسعه در تیرماه سال گذشته، دوره اجرائی برنامه ششم توسعه به‌طور رسمی به پایان رسید. این تحول در نظام برنامه‌ریزی کلان کشور، تبعات حقوقی و اجرائی گسترده‌ای به همراه داشت؛ یکی از مهم‌ترین آن‌ها، پایان اعتبار قانونی ماده ۱۶ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی بود که اخیراً هم مورد انتقاد بسیاری از فعالان اقتصادی و البته مقام معظم رهبری قرار گرفته است.

این ماده طی سال‌های گذشته، مبنای اصلی ممنوعیت واردات کالاهای خارجی‌ای محسوب می‌شد که تولید مشابه آن‌ها در داخل کشور امکان‌پذیر بود. در متن ماده ۱۶ آمده بود: «وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ثبت سفارش کالاهای مصرفی و مصرفی بادوام خارجی دارای مشابه داخلی را در صورتی که با کیفیت مناسب و به میزان کافی در کشور تولید می‌شوند تا پایان مدت قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، ممنوع کند یا در چارچوب ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، از ابزارهای تعرفه‌ای و موانع فنی برای محدودسازی واردات استفاده نماید.»

بر اساس این حکم قانونی، دستگاه‌های اجرائی نیز ملزم بودند از واردات کالاهایی که در داخل کشور تولید مشابه دارند، خودداری کنند. ماده ۱۶ در واقع یکی از ستون‌های اصلی سیاست حمایت از تولید ملی به شمار می‌رفت. در همین راستا، فهرست مفصلی از اقلام مشمول این ممنوعیت تهیه و به مرور اعمال شده بود. البته اجرای این سیاست صرفاً به بخش دولتی محدود نبود، بلکه به‌عنوان راهبردی فراگیر برای مدیریت واردات غیرضروری و هدایت منابع ارزی به سمت تأمین نیازهای اولویت‌دار کشور در نظر گرفته شده بود.

در این زمینه جعفر قادری عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: بر اساس ماده ۱۹ قانون برنامه ششم توسعه، ایجاد محدودیت یا ممنوعیت برای واردات کالاهایی که مشابه داخلی دارند، مورد تأکید قرار گرفته بود. هرچند این برنامه به پایان رسیده و از نظر قانونی منقضی شده است، اما به دلیل سیاست‌های حمایتی، وزارت صنعت، معدن و تجارت همچنان خود را متعهد به حمایت از تولید داخل می‌داند.

وی افزود: وزارت صمت با استفاده از ابزارهایی نظیر تخصیص ارز، به‌طور جدی از ورود کالاهایی که مشابه آن‌ها در داخل کشور تولید می‌شود، جلوگیری می‌کند. ما معتقدیم حتی در مواردی که کیفیت برخی از تولیدات داخلی با انتقاداتی مواجه است، راه‌حل این مسئله واردات کالای خارجی نیست.

قادری تأکید کرد: برنامه قطعی وزارت صمت، حمایت همه‌جانبه از تولید داخلی است. ما بر این باوریم که با استمرار این سیاست‌ها، تولیدکنندگان داخلی بازار فروش مناسبی در داخل کشور خواهند یافت و بسیاری از آن‌ها نیز در حوزه صادرات به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته‌اند.

وی ادامه داد: با این روند، به‌طور طبیعی کیفیت تولیدات داخلی نیز بهبود خواهد یافت. در حال حاضر فهرست بلندی از کالاهایی داریم که از نظر کیفیت کاملاً قابل رقابت با نمونه‌های خارجی هستند و این موضوع در آمار صادرات کشور به‌خوبی مشهود است. طی سال‌های گذشته، صادرات این نوع کالاها افزایش قابل‌توجهی داشته که نشان‌دهنده جایگاه مطلوب تولیدکنندگان ایرانی در بازارهای بین‌المللی است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در پاسخ به سؤالی درباره تعداد کالاهایی که واردات آن‌ها به‌دلیل وجود تولید مشابه داخلی محدود شده، گفت: تعداد این اقلام بسیار زیاد است. به‌عنوان مثال، در حوزه لوازم خانگی، بخش عمده‌ای از کالاها دارای تولید داخلی با کیفیت مناسب هستند و نیاز بازار داخل را تأمین می‌کنند. بنابراین، این دسته از کالاها در فهرست محدودیت واردات قرار می‌گیرند.

وی تاکید کرد: گرچه از نظر قانونی و به‌دلیل پایان یافتن برنامه ششم توسعه نمی‌توان از واژه «ممنوعیت» استفاده کرد، اما عملاً از طریق ابزار تخصیص ارز، مانع واردات این اقلام شده‌ایم. به کالاهایی که مشابه داخلی دارند، ارز تخصیص نمی‌یابد و این سیاست همچنان با جدیت دنبال می‌شود.

شواهد جدید از تبعات تورمی جهش نرخ ارز رسمی

برداشت روشن از اظهارات رئیس‌کل بانک مرکزی آن است که تورم کالا در اقتصاد ایران بیشتر تحت‌تأثیر نرخ ارز رسمی است، در حالی که تورم خدمات بیشتر از نرخ ارز غیررسمی و بازار آزاد تأثیر می‌پذیرد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، رئیس کل بانک مرکزی در اظهاراتی تازه با ارائه شواهدی از شاخص‌های تورم، تأکید کرد که نرخ ارز نقش کلیدی و پیشرانی در نوسانات تورمی کشور ایفا می‌کند.

وی با اشاره به روند تغییرات تورم کالاها و خدمات در سال‌های اخیر گفت: در تمام این سال‌ها، به دلیل ثبات نرخ ارز در مرکز مبادله و سامانه نیما، تورم کالا همواره پایین‌تر از تورم خدمات بوده است.

در نموداری که از سوی بانک مرکزی منتشر شده، مشخص است که تورم کالاها تا مدت‌ها زیر سطح تورم خدمات قرار داشته است.

رئیس کل بانک مرکزی علت بالاتر بودن تورم خدمات را وابستگی آن به اجاره‌بها عنوان کرد و افزود: اجاره‌بها با یک تأخیر زمانی نسبت به قیمت مسکن واکنش نشان می‌دهد، بنابراین در تمام سال ۱۴۰۳ نرخ تورم خدمات در سطح بالاتری قرار داشت.

اما به گفته وی، از زمانی که نرخ ارز در سامانه نیما افزایش یافت و به نرخ ارز تجاری نزدیک شد، تورم کالاها به سرعت افزایش یافته و حتی از تورم خدمات نیز عبور کرده است. وی این موضوع را ناشی از اثر مستقیم و فوری نرخ ارز بر قیمت کالاهای وارداتی دانست.

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به سیاست‌های اخیر کنترل بازار ارز افزود: ما تصمیم گرفتیم نرخ ارز را در سطح ۲۸۵۰۰ تومان تثبیت کنیم. امیدواریم این سیاست‌ها با همکاری دولت و ادامه ثبات در بازار ارز، باعث کاهش مجدد نرخ تورم شود.

همچنین او به شاخص تولیدکننده (PPI) اشاره کرد که پس از کاهش قابل توجه، مجدداً با افزایش نرخ ارز در نیما، روند صعودی گرفته و از ۲۵ درصد به حدود ۳۷ و ۹ دهم درصد رسیده است.

وی این واکنش سریع را نشانه‌ای دیگر از اثرگذاری نرخ ارز بر تورم دانست و گفت: لازمه کنترل تورم، تداوم سیاست ارزی پایدار و تأمین ارز مطمئن برای واردکنندگان است.

چند نکته مهم در اظهارات رئیس کل بانک مرکزی وجود دارد. نخست اینکه برخلاف برخی ادعاها مبنی بر اینکه نرخ ارز رسمی پایین‌تر از نرخ بازار آزاد (موسوم به نرخ قاچاق) تنها موجب ایجاد رانت برای دریافت‌کنندگان آن شده و تأثیری بر قیمت کالاها ندارد، شواهد آماری خلاف این را نشان می‌دهد.

بر اساس داده‌های منتشرشده، در سال‌های اخیر نرخ تورم کالاها همواره کمتر از تورم خدمات بوده است؛ در حالی که عمده تورم خدمات از جمله اجاره‌بها، مستقیماً تحت تأثیر قیمت مسکن و با توجه به ماهیت سرمایه‌ای بودن مسکن تحت تاثیر نرخ ارز آزاد قرار دارد.

این امر نشان می‌دهد ارز رسمی با نرخ پایین‌تر، به‌خوبی توانسته بر قیمت کالاها اثرگذار باشد و اصابت آن به مصرف‌کننده واقعی صورت گرفته است.

دوم اینکه با جمع‌بندی سخنان رئیس‌کل بانک مرکزی می‌توان به این نتیجه رسید که تورم در اقتصاد ایران دو منشأ متفاوت دارد: کالاها بیشتر تحت‌تأثیر نرخ ارز رسمی قرار دارند و خدمات (به‌ویژه بخش مسکن و اجاره‌بها) بیشتر از نوسانات نرخ ارز بازار آزاد تأثیر می‌پذیرند.

البته طبیعی است که نمی‌توان این ادعا را کرد که تورم کالا صرفا از نرخ ارز رسمی و تورم خدمات صرفا از نرخ غیر رسمی ارز تاثیر می‌پذیرند، بلکه در این‌جا نرخ ارزی که تاثیر بیشتری بر این متغیرها دارد، منظور است.

سوم اینکه تورم نقطه به نقطه پایان سال ۱۴۰۳ به عدد ۳۷ درصد رسید که نسبت به آذرماه همان سال (۲۷ و هفت دهم درصد) حدود ۹ و سه دهم واحد درصد افزایش داشته است.

بر اساس اظهارات رئیس کل بانک مرکزی، این افزایش قابل توجه را باید ناشی از تلاطمات ارزی دانست. به‌ویژه جهش نرخ ارز رسمی از سطح نیما به نرخ تجاری که از آذرماه ۱۴۰۳ اعمال و اثر آن به‌سرعت در تورم کالاها و شاخص تولیدکننده